

2019. február 24. – Évközi 7. vasárnap

Evangélium

Jézus a hegyi beszédben így szólt tanítványaihoz: „Nektek, akik hallgattok engem, ezt mondom: Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket. Azokra, akik átkoznak titeket, mondjatok áldást, és imádkozzatok rágalmazóitokért. Ha arcul üt valaki, tartsd oda a másik arcodat is. Annak, aki elveszi köntösöd, add oda a ruhádat is. Mindenkinek, aki kér tőled, adj, és aki elviszi, ami a tied, attól ne kérd vissza. Úgy bánjatok az emberekkel, ahogy szeretnétek, hogy veletek is bánjanak.

Mert ha csak azokat szeretitek, akik titeket is szeretnek, milyen jutalmat várhattok érte Istentől? Hisz a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik. Ha csak azokkal tesztek jót, akik veletek is jót tesznek, milyen jutalmat érdemeltek? Hisz ezt a bűnösök is megteszik. Ha csak a visszafizetés reményében adtok kölcsönt, milyen hálára számíthattok? A bűnösök is kölcsönöznek a bűnösöknek, hogy ugyanannyit kapjanak vissza.

Szeressétek inkább ellenségeiteket: tegyetek jót, adjatok kölcsön, és semmi viszonzást ne várjatok. Így nagy jutalomban részesültök, és fiait lesztek a Magasságbelinek, hisz ő is jószákos a hálátlanok és a gonoszok iránt. Legyetek tehát irgalmasok, amint Atyátok is irgalmas.

Ne mondjatok ítéletet senki fölött, s akkor fölöttetek sem ítélkeznek. Ne ítéljete el senkit, s akkor titeket sem ítélnek el. Bocsássatok meg, és nektek is megbocsátanak. Adjatok, és akkor ti is kaptok. Jó, tömött, megrázott és túlcsorduló mértékkel mérnek öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mérték, olyannal mérnek majd nektek is.”

Lk 6,27-38

Elmélkedés

Az első fecske

Február végén elégedettek lennénk a tavasz jövetelével is, ezért nem is a nyarat várom a következő mondás felidézésével: Egy fecske nem csinál nyarat. Olyankor szoktuk ezt mondani, amikor valaki kitalál valamilyen újdonságot, de környezete nem értékeli túlzottan nagyra az ötletet. Lehet, hogy évek múlva az egész világ ismerni fogja már a nagyszerű dolgot, de kezdetben még senki nem látja meg jelentőségét. Egy fecske nem csinál nyarat. Arra is utal a mondás, hogy egyetlen eseményből nem tudunk arra következtetni, hogy egy hosszútávú folyamat indult-e el, vagy valóban csak egyetlen marad a megtörtént eset.

Jó példa erre a világszerte ismert sebész és szülész orvos, Semmelweis Ignác története. Néhány évvel orvosi diplomájának megszerzése után gyakorlati megfigyelései alapján rájött arra, hogy az orvos bemosakodással, fertőtlenítéssel elkerülheti a gyermekágyi halálozást okozó fertőzések átvitelét. Megfigyelése, felfedezése mégsem hozott azonnali fordulatot, mert

még nem ismerték a láthatatlan baktériumokat, orvskollégái kezdetben nem hittek neki. Évtizedeknek kellett eltelnie, mire elterjedt Semmelweis megoldása, a gyakorlat bebizonyította az orvos igazát.

Nehéz helyzete van tehát az első fecskének, akár valaminek a felfedezéséről van szó, akár egy olyan újszerű nézetnek a társadalmi gondolkodásba való beültetéséről, amiről korábban még nem beszélt senki. Ilyesmi történhetett Jézussal is, aki a következőket mondta:

„Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket. Azokra, akik átkoznak titeket, mondjatok áldást, és imádkozzatok rágalmozítóikért.” Erről olvasunk a mai evangéliumban. Nem egyszerűen csak újszerű gondolatok ezek, hanem valóban újdonságok. A világ teremtésétől fogva még egyetlen embernek sem jutott ilyen eszébe. A korábbi időkben az emberi gondolkodás odáig jutott, hogy szeretni kell azokat, akik szeretnek minket, érdemes jót tenni azokkal, akik jóindulattal közelednek hozzánk. Az ellenséget pedig szabad gyűlölni, meg szabad ölni, el lehet pusztítani, különben ő pusztít el minket. Ne kegyelmezz ellenfelednek, mert fordított helyzetben ő sem kegyelmezne meg neked!

Ezt a gondolkodást újítja meg Jézus, amikor tanítványainak és követőinek az ajánlja, sőt parancsba adja, hogy szeressék még az ellenségeiket is! A krisztusi szeretet-parancsnak ez a legmagasabb foka. Konkrét példákat is mond, hogy bizonyos élethelyzetekben hogyan lehet ezt megvalósítani: „Ha arcul üt valaki, tartsd oda a másik arcodat is. Annak, aki elveszi köntösöd, add oda a ruhádat is.” E kijelentéseket hallva alighanem egekbe szökött a hallgatóság vérnyomása, s biztos voltak olyanok, akik ezt dűnnyögték magukban: „Még mit nem! Majd bolond leszek!” Még meg sem tudták emésztetni a hallottakat, amikor jött a fordulat, Jézus kereszthalála. Ekkor kiderült, hogy az Úr nem csak szavaival hangoztatta ezt az újszerű „okosságot”, hanem valóban komolyan gondolta. A kereszten azokért imádkozott megbocsátásért a mennyei Atyához, akik neki a szenvedést okozták, és ő is megbocsátott azoknak, akik ellenségként tekintettek rá. Akik egyik kezébe már szeget vertek, azoknak odatartotta a másik kezét is. Az Egyház történetében hamarosan jöttek azok, akik komolyan vették szavát és követendőnek tartották életpéldáját, gondoljunk csak Szent István első vértanúra és később a vértanúk sorára egészen napjainkig.

Ellenségeink szeretete nem könnyű. De ha nem megérteni, hanem a gyakorlatban megvalósítani próbálom, akkor talán a harag, a bosszú és a gyűlölet zord hidege után Jézus az én életembe is hozhat egy kis nyarat vagy legalább a szeretet tavaszi enyhületét.

© Horváth István Sándor